

مکاتیب نادری

عظمت فکر و بلندی مقام نادر شاه افشار از مطالعه این نامه‌های نامی مشهود میگردد اگر ملت ایران قدرشناس و حافظ مفاخر تاریخی بود مقام نادر در انظار عالمیان امروز از ناپلئون و اسکندر چنانچه هست بالاتر بود.

☆ * ☆

بیکلر بیکیان عظام و حکام گرام و سادات عالی‌مقام و علما و فضلاء کروی احتشام و اهالی شرع مبین و واقفان مسالك حق و یقین و کلاتران و کدخدایان و رؤسا و سرکردگان و قاطبه قاطبین و جمهور سکنه و متوطنین ممالک محروسه شاهنشاهی و مستظلال سایه قصر بی‌قصور دولت ابد مدت ظل الهی بمکارم بیدریغ خاقانی و عنایات از حدافزون قآنی امیدوار بوده بدانند: که چون شاه اسمعیل صفوی که در سال نهصد و شش خروج کرد جمعی از عوام کالاً نعم را با خود متفق ساخته باعتبار اغراض نفسانی و دنیای دنی در میانه اهل اسلام قدح سازی و دو برهم زنی نموده بنای سب و رفض گذاشت و باینوسیله احداث مبغضی عظیم بین مسلمین کرده لوای نفاق و نزاع بر افراشت بعدی که کفره درمهد امان آسایش گرین شده فروج و دماء مسلمین بمعرض تلف در آمد لهذا در شورای کبرای صحرای (موغان) بنهجی که در تاریخ نادری مذکور است درحینی که جمهور انام و کافه خاص و عام ایران از نواب همایون ما استدعای قبول امر پادشاهی میکردند بایشان تکلیف فرمودیم که در صورتی مسئول ایشان مقرون بقبول خواهد شد که ایشان نیز از عقاید فاسده و اقوال کاسده که از بد و ظهور شاه اسمعیل در میان اهل ایران شیوع یافته نکول و حقیقت خلافت خلفی راشدین را که مذهب آبای همایون و عروج میمون ما

بوده بالجنان واللسان اذعان و قبول کرده از رفض و تبرا تبرا و بولای ایشان تولى نمایند و برای تأیید اینمعنی از علمای اخبار و فضالای دیندار که ملتزم رکاب ظفر شمارو و پرتو اندوز انوار حضور مهر آثار بودند تحقیق و استفسار فرمودیم همگی بعرض اقدس رسانیدند که بعد از بعثت حضرت خیر المرسلین صلی الله علیه و آله و اصحابه اجمعین هر يك از صحابه راشدین رضی الله عنه اخبارهم در ترویج دین مبین بذل نفوس و اموال و هجرت از اهل و عیال و اعمام و احوال اختیار ولوم اقوام لام و طعن و تعیر خاص و عام را بر خود قرار داده باینجهت بشرف صحبت خاص جناب رسالت مآب اختصاص یافته پیرایه پوش تشریف نزول آیه وافی هدایه

وَالسَّابِقُونَ الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ
 گردیدند و بعد از رحلت حضرت سیدالابرار بنای خلافت باجماع صحابه کبار که اهل حل و عقد کار امت بوده اند بر خلیفه اول **ثانی اثین اذهما فی الغار** صدر نشین مسند خلافت احمد مختارسی بکر صدیق و بعد از او بنص و نصب اصحاب بر فاروق اعظم مزین المنبر و المحراب عمر بن الخطاب و بعد به شوری و مصلحت و اتفاق بر جناب ذوالنور بن عثمان بن عفان و بعد از او بحضرت اسدالله الغالب مظهر العجائب علی بن ابی طالب علیه السلام قرار یافت و هر يك از خلفای اربعه در مدت خلافت خود باهم سالک طریق وفاق و معرا از شوائب خلاف و نفاق بوده رسم اخوت و ایتلاف مرعی و ملحوظ و حوزه دین مبین را از تطرق شرك و کین مشرکین مصون و محفوظ میداشته اند و بعد از خلافت خلفای اربعه باز اهل اسلام در اصول عقاید متفق بوده اند اگرچه بمرور دهور و تصاریف اعوام و شهور باعتبار اختلاف علمای اسلام در بعضی از فروعات از قبیل ادای صوم و صلوة و حج و عمره اختلاف راه یافت لیکن در اصول مذهب و محبت و اخلاص بحضرت رسالت پناهی صلی الله علیه و آله و اولاد و اصحاب او نقص و قصوری و خلل و فتوری راه نیافته تا زمان

ظهور شاه اسمعیل بهمین دستور مستمر بوده ایشان نیز برهنمونى حکم اقدس و ارشاد امر مقدس ترك آثار مستبدعه و سب و ررفض نموده بذیل محبت و ولای آن چهار رکن ایوان دین مبین متشبت گردیدند درازای اینمعنی مانیز مسندسروری را بجلوس میمنت مانوس اقدس تزیین داده تعهد فرمودیم که عهود خمسه مزبور را باعلیحضرت فلك رفعت خاقان البرین و سلطان البحرین خادم الحرمین الشریفین ثانی اسکندر ذوالقرنین پادشاه اسلام پناه برادر دارا درگاه سلطان مالک روم اعلام و آن مطلب را بروفق مأمول پذیرای اختتام سازیم که مقدمات مزبوره بتأیید الهی قریب الحصول و درشرف انجام برصول است و دراینوقت که ساحت در بند مطلع ماهیچه لوی رایات فیروز مند و مقر کوکبه موکب آسمان پیوند بود بتجدید مزیداً للتأکید از برای استحکام آن کار و توطین خاطر حقانیت مدار از علامه العلمائى مجتهد الزمانى ملاعلی اکبر ملاباشی و باقی علمای گرام که در رکاب نصرت انتساب حاضر و مقتبس انوار خدمت فیض مظاهر بودند در مجالس و خلوات استعمال فرمودیم همان مراتب سابق را بموجب تذکره مبعجله مسجله معروض داشته و بهمه جهت حجاب شبهه و ابهام از پیشگاه ضمیر اقدس مرتفع و ماده تشکیک و تردید مندفع گردیده بحدیقین پیوست و همگی ررفض و بدع و اختلاف ناشی از فتنه انگیزی شاه اسمعیل بوده و الا از صدر اول الی بدو ظلوع او همگی اهل اسلام بر مناهج اصول بریک طریقه ثابت و راسخ بوده اند بناء علی هذا المقال بتأیید ربانی و الهام سبحانی حکم اشرف اقدس اعلى از مواقف عز علا شرف صدور یافت که بنحوی که از مبادی اسلام تا هنگام ظهور شاه اسمعیل همگی ایشان خلفای راشدین را خلیفه علی التحقیق میدانسته اند بهماندستور هر یک را خلیفه بحق دانسته از سب و ررفض محترز باشند و خطبای گرام و نقبای عظام در رؤس منابر اسامی سامی و مناقب و محامد خلفای گرام را مذکور و جاری ساخته در تحریر و تقریر نام ایشان را بترضی یاد نمایند و علامی فهامی خلاصة الفضلائى

الکرام میرزا محمد علی نایب الصدوره ممالک مجروسه را باقطار ممالک روانه فرمودیم
و مضامین حکم همایون را بهسگی دور و نزدیک القا و ایشان نیز بسمع قبول اذعان و اصفا
نموده تخلف از مدلول آنرا موجب عذاب الهی و مورد سخط و غضب شاهنشاهی
دانسته در عهده شناسند .

چند مکتوب تاریخی از یک جنک کهنه که مابین نادرشاه و سلطان عثمانی مبادله
شده و مبنی بر انعقاد اسلام است مارا بدست آمده و همواره در مجله ارمغان درج
خواهد شد .

اقتدار و عظمت نادر و تسلط وی بر دول هم جوار از این مکاتیب بخوبی روشن
و واضح میشود .

بر رأی جهان آرای مقدس مخفی نخواهد بود که چهار مملکت معلومه الحدود
بسلاطین اسلام اختصاص دارد که عبارت از روم و ایران و هند و ترکستان باشد از
آنجمله ایران در تصرف سلاطین ترکان بوده که در توار یخ مسطور است و حدود
و سنونی که فیما بین خاقان مغفور امیر تیمور و اجداد ملوکین آن پادشاه اسلام
پناه قرار یافته معلوم میباشد بعد از آنکه باقتضاء تقدیر سلطنت ایران بسلسله صفوی
انتقال یافت و در عهد آن سلسله بلخ با توابع بتصرف سلاطین هند و عراق عرب و
دیار بکر و بعضی از آذربایجان و غیره بتصرف دولت عثمانیه در آمد چنانچه بطول سیر
بان مشحون است و اصل ایران بتصرف چند سلسله صفویه میبود و در موغان که
بتأیید الهی جلوس این صداقت نشان بر آوردنک سلطنت ایران واقع شد منوی و
معهود ضمیر گشت و انشاء الله و تعالی ممالک موروثی که در تصرف سلاطین اطراف است
اشراع و استرداد شود سوای ممالک روم که اولاً آنحضرت را بقبول تکالیف خمسه دهیم

هر گاه صورت حصول یابد فهو المطلوب ملك وملت فیما بین جدائی نخواهند داشت در عالم اتحاد مذهب باظهار آن امر پر دازیم و چنانچه مقرون بقبول نکردن مکنون مآلرا نکاشته لوحه اعلان سازیم و در عالم دوستی و برادری توقع داشتیم که امور خسه چون متضمن اصلاح حال مسلمین بوده آن حضرت نیز خلیفه اسلام بودند بروجه اتم و اکمل فیصل یابد آن خود در عقده امتناع ماند چون میانه دور و نزدیک حرفی گفته ایم و اوسمی نیز پسر خود را بادو نفر دختر خود برسم پیشکشی بدر گاه معلی فرستاد امر داغستان چنان کاری نیست که مانع نهضت موکب همایون باشد انشاء الله تعالی بطلب حرف خود عازم روم و متوجه آن مرز و بوم میباشیم و امور خسه را بعلاوه ولایات مذکوره از خداوند عالم میخواهیم امید وار هستیم که انشاء الله بعد از ورود به آن سرزمین در عالم مهمان نوازی از طرف قرین الشرف آن دولت علیه نیز امور معهود دریغ نکردد و از این دولت خداداد هم نسبت بان شوکت قوی بنیاد آنچه مراسم اعانت و امداد و شرایط اتفاق و اتحاد باشد بتقدیم رسد هر چند که بر این نیازمند تحقق دارد که انجام این امور خیر فرجام مرضی طبع مقدس می باشد و خاطر لروبی مآثر والا مخزن وحی الهام و سرانگشت ضمیر مهر تنویر همایون از چهره جراید عقل و نقل پرده برانداز حجب شبهه و ابهام است لیکن بعضی که متکفل امور خلافت میباشند زحمت نکشیده قدر عافیت و دولت را نمیدانند و چون آباء گرام آنحضرت مدتها متحمل متاعب و مشاق گشته اساس آن دولت ابد پیوند را استحکام داده اند توقع آنست که آنحضرت بمقتضای کیاست ذاتی تفریق نیک خواه از بد خواه کرده خود بسعادت متوجه بتممیم و خاتمه این مطلب شوند و البته این چند قطعه در جنب وسعت همت و نهمت مملکت آنحضرت حکم قطره در جنب دریا و سها در برابر خورشید عالم آرا دارد هر گاه باقتضاء مکارم پادشاهانه تمشیت این کار مقصود خاطر مقدس باشد احدی از طرف باهر الشرف قآنی مأموز و وارد حضور گشته طی مقدمات

نماید والا پس از آنکه در عالم دوستی پیش از وقت قضا رای عزم آرارا بآن خدیو مشتری سعادت اعلام کردیم بعنایت الهی وارد آن حدود و برادرانه در آن سر زمین طی گفتگو خواهیم نمود

محفل بزم شاد

در حیدرآباد دکن هندوستان بمساعی جمیله حضرت اشرف (مهرا جہ کش پیر - شاد) صدر اعظم سلطنت علیہ دکن انجمنی بنام (محفل بزم شاد) قریب دو سال است تشکیل شده

مکان انجمن در خانه شخصی صدر اعظم و ایام تشکیل روز های جمعه میباشد صدر اعظم مزبور طرفدار جدی زبان و شعر فارسی در هندوستان است : شعرای فارسی زبان و دانشمندان دکن در این انجمن عضویت دارند . ویکی از اعضای انجمن آقای آقاسید محمد علی داعی الاسلام پروفیسور نظام کالج دکن میباشد . در این اواخر یک غزل نگارنده که در ارمغان درج است با این مطلع

مه بگرد رخت ای مہر فروزان نرسد
گر بر رخ گرت از آرایش دوران نرسد

منظور فضالی هندوستان واقع و در همان انجمن مطرح و استقبال شده است اینک یک غزل از حضرت داعی الاسلام که زود تر رسیده درج و پس از این همواره آثار گرانہای آن انجمن زیب صفحات ارمغان خواهد شد

وجه تسمیہ انجمن بمحفل (بزم شاد) اینست کہ صدر اعظم مشارالیه کہ خود شاعری کرانمایہ است (شاد) تخلص میکنند